

SZAKTÁRNET

Szakmai Szolgáltató és Kutatást
Támogató Regionális Hálózatok
a Pedagógusképzésért
az Észak-alföldi Régióban

A projekt adatai

Név:	SZAKTÁRNET Szakmai Szolgáltató és Kutatást Támogató Regionális Hálózatok a Pedagógusképzésért az Észak-alföldi Régióban TÁMOP 4.1.2.B.2-13/1-2013-0009
Futamidő:	2014. február 1. – 2015. szeptember 30.
Pályázati összeg:	516 000 000 Ft
Szakmai megvalósítók:	Debreceni Egyetem Debreceni Református Hittudományi Egyetem Nyíregyházi Főiskola
Közvetlen résztvevők száma:	200
Honlap elérhetősége:	http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet
Cím:	4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
Projektmenedzser:	Prof. Dr. Csorba Péter projektmenedzser Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar csorba.peter@science.unideb.hu Dr. Tóth Zoltán szakmai vezető Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar toth.zoltan@science.unideb.hu Dr. Szabó Antal intézményi koordinátor Nyíregyházi Főiskola Bessenyei Tanárképző Központ főigazgatója szaboa@nyf.hu Pinczésné dr. Palásthy Ildikó intézményi koordinátor Debreceni Református Hittudományi Egyetem Felnőttképzési Központ vezetője palasthy@gmail.com Juhász Dóra pénzügyi vezető Debreceni Egyetem Kancellária juhasz.dora@fin.unideb.hu Szentesi Andrea pénzügyi munkatárs Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar szentesi.andrea@science.unideb.hu Tótiné Dienes Veronika projektasszisztens Debreceni Egyetem dienes.veronika@tek.unideb.hu

Bevezető

A pedagógusképzés ügye mindig fajsúlyos része volt a felsőoktatásnak, ez a kiemelt oktatáspolitikai figyelem mégsem tudta semlegesíteni a szakterületnek az ezredforduló éveiben felerősödő – különösen a természettudományi és műszaki tanárképzés terén tapasztalható – válságát. Bár a pedagógus életpálya népszerűségének látványos csökkenését nyilvánvalóan nem lehet csupán a képzés minőségének javításával orvosolni, teendő a képzőhelyeken belül is bőven van. A nagy központi, összehangolt fejlesztési programokból a Debreceni Egyetem természetesen részesült, vezető regionális szereplője volt a 2009-2011 között, ill. a 2014-2015-ben megvalósult Európai Unió által finanszírozott TÁMOP projekteknek (RE-PE-T-HA, illetve SZAKTÁRNET) egyaránt. Mindkét esetben konzorciumi partner volt a Nyíregyházi Főiskola és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem. A projektfeladatok egy részét országos szinten az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet koordinálta és egy-egy fővárosi egyetem – ELTE, BME, Corvinus – irányította valamennyi szakmai tanárképzésre vonatkozó programot

(műszaki-, agrár-, ének- és zenetanárképzés). A projekt megvalósítását elősegítette a megelőző pályázat során már összeszokott regionális és országos oktató-kutatóközösség megléte és a kétségtelenül jelentős anyagi fedezet, hátrányos volt viszont a 2007-2013 közötti uniós pénzügyi ciklus lezárulása miatt lerövidített futamidő. A projektnek voltak kötelező elemei, amelyen egyaránt dolgoztak az egri, szegedi, pécsi, veszprémi, szombathelyi kollégák. Az általunk benyújtott debreceni pályázatnak sikerült két részterület beemelésével sajátos profilt adni; csak mi foglalkoztunk az országhatáron túli magyar nyelvű felsőoktatás helyzetével is, valamint a tanárképzésben résztvevő hallgatók tudományos karrierlehetőségével. Ebben a füzetben vázlatosan bemutatva számot adunk a vállalt és megvalósított pedagógusképzési fejlesztésekről, amelyek – meggyőződésünk –, hogy számottevően javították a résztvevő intézményekben folyó oktatást, kutatást.

*Prof. Dr. Csorba Péter
projektmenedzser*

A SZAKTÁRNET projekt bemutatása

A SZAKTÁRNET a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Pedagógusképzést segítő szolgáltató- és kutatóhálózatok továbbfejlesztése és kiszélesítése” pályázat keretében, egy korábbi pályázat (RE-PE-T-HA) folytatásaként jött létre. Célja az Észak-alföldi régió pedagógusképzésének fejlesztése, hatékonyabbá tétele beleértve az óvóképzést, a tanítóképzést és a köznevelési tanárképzést is. A pedagógusképzés teljes palettájának fejlesztése a pályázat megvalósítására létrehozott, három intézményből álló konzorcium összehangolt tevékenysége révén valósult meg. A sikeres munka további feltétele volt továbbá a köznevelés szereplőivel, a térségi Pedagógiai Intézetekkel, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal, a gyakorlóiskolákkal, valamint a régió számos általános és középiskolájával való szoros együttműködés, azok munkatársainak, képviselőinek bevonása a pályázat megvalósításába. Reményeink szerint, a pályázatban vállalt feladatok elvégzése nem csak a szűkebben vett pedagógusképzést, hanem a gyakorló pedagógusok napi munkáját, továbbképzését, a pedagógus életpályamodellben történő előrehaladásukat is segítette és segíteni fogja.

A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre

A SZAKTÁRNET keretében megvalósult fejlesztések közvetlen célcsoportjai a peda-

gógusképzésben részt vevő felsőoktatási oktatók és nem oktató munkatársak, a felsőoktatási intézmények részeként működő gyakorló iskolák és óvodák pedagógusai, az Észak-alföldi régió pedagógushallgatói, a pedagógusképzésben gyakorlatvezetőként vagy mentortanárként dolgozó köznevelésbeli pedagógusok, számukat tekintve kb. 800-an. Közvetett célcsoportként az Észak-alföldi régió közel 25 000 pedagógusát jelölhetjük meg. A fejlesztések kisebb-nagyobb mértékben érintették még az Észak-alföldi régió tanköteles diákjait és szüleiket, a régió szakmai szolgáltatóit, valamint az egész ország pedagógusait, összesen közel 300 000 embert.

A tartalmi megvalósítás szervezeti formái

A pályázatban vállalt feladatok öt alprogram mentén szerveződtek. Ezek mindegyikének a Debreceni Egyetem valamely, a tanárképzésben kiemelt szerepet vállaló oktatója volt a vezetője. Tagjai, résztvevői a pedagógusképzésben dolgozó felsőoktatási oktatók és kutatók, gyakorlóiskolai szakvezetők és mentortanárok, a térségi Pedagógiai Intézetek, valamint a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ munkatársai voltak. Az egyes alprogramokon belül – a megvalósítandó tartalomtól függően – több munkacsoport is dolgozott.

A projekt számszerűsíthető eredményei

PRODUKTUMOK		
Szakkönyvek, kézikönyvek, tanulmánykötetek	51 kötet	345 ív
Filmek, hanganyagok, videointerjúk	25 db	12 óra
Tananyagok, kritériumok, képzési dokumentumok	41 db	74 ív
RENDEZVÉNYEK		
Nemzetközi és országos konferenciák	4 db	447 résztvevő
Továbbképzések, tréningek	38 db	793 résztvevő
Workshopok, szakmai fórumok	51 db	1722 résztvevő
TANULMÁNYUTAK, KONFERENCIA-RÉSZVÉTELEK		
Külföldi tanulmányutak	6 db	54 résztvevő
Részvétel nemzetközi konferenciákon	21 db	50 résztvevő
Részvétel hazai konferenciákon	8 db	40 résztvevő

A projekt nem számszerűsíthető eredményei

Egymás munkájának megismerése; kapcsolatok kialakítása tovább építése; ismételt

meggyőződés arról, hogy a pedagógusképzésben hatványozottan igaz, hogy EGYÜTT KÖNNYEBB, EGYÜTT HATÉKONYABB.

*Dr. Tóth Zoltán
szakmai vezető*

A SZAKTÁRNET jelentősége a Nyíregyházi Főiskola pedagógusképzésében

A SZAKTÁRNET projekt már indulásakor több száz pedagógus munkájára kívánt hatást gyakorolni, fejlesztve a pedagógusképzés szervezeti feltételrendszerét, koordinálva a pedagógusképzésben érintett intézményeket, valamint összehangolva köznevelési és felsőoktatási intézmények együttműködését. A képzési rendszer több szintjével kapcsolatban álló és ezekre hatást gyakorló Nyíregyházi Főiskola számára előnyös, hogy a fejlesztéseknek egyszerre voltak célcsoportjai a pedagógusképzésben részt vevő felsőoktatási oktatók, a gyakorlóiskolák pedagógusai, az Észak-alföldi régió pedagógushallgatói, a pedagógusképzésben gyakorlatvezetőként vagy mentortanárként dolgozó pedagógusok. Mindannyian jól tudják használni a továbbképzésekhez kapcsolódó köteteket, oktatófilmeket és a szakmódszertani tanulmányokat. Hatékony együttműködésük csak azután valósulhatott meg, hogy meghatározták a pedagógusképzésben közreműködők szerepét, a közös munka lehetőségeit és formáit. Egyeztetni kellett a közoktatás és a felsőoktatás, benne a tanító-tanárképzés tartalmait és elvárásait.

A Nyíregyházi Főiskolának nem véletlenül erőssége a módszertani vonal, a projektben

nagy hangsúlyt kapott a korszerű szakmódszertani tananyagfejlesztés, a köznevelési igényekhez igazított újabb pedagógiai, pszichológiai és szakmódszertani tartalmak kidolgozása és működtetése. A pályázat keretében rendezett helyi szakmai konferencia előadásai is a tantárgy-pedagógiára koncentráltak.

Az intézmény szempontjából különösen hasznosnak bizonyult az osztatlan tanárképzésben alkalmazható dokumentumoknak a kidolgozása, valamint az egyéves egyéni összefüggő gyakorlatok szakmai tartalmának alapos kimunkálása.

Az eredmények hasznosulásához az együttműködő csoportokat nemcsak a szakma egyes szintjein, de regionális, országos és nemzetközi szinteken is ki kellett alakítani. A hálózatépítés során a főiskola számára például meghatározó volt, hogy a tanárképző központokkal, mint a keletkezés folyamatában lévő szervezetekkel építsen ki együttműködést. Emellett nem elhanyagolható a tanulmányutak során szerzett nemzetközi tapasztalatok figyelembe vétele a regionális modelljavaslatok kidolgozásakor.

*Dr. Szabó Antal
intézményi koordinátor*

A SZAKTÁRNET jelentősége a Debreceni Református Hittudományi Egyetem pedagógusképzésében

A TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0009 pályázat keretén belül azon túl, hogy konzorciumi partnereinkkel együtt a pedagógusképzés teljes vertikumára koncentráltunk, lehetőséget kaptunk arra is, hogy bizonyos projektelemeknél a tanítóképzésre fókuszáljunk.

Így hoztunk létre két adatbázist a tanító szakhoz kapcsolódó alapképzésben érintett gyakorlólhelyekre és a pedagógus-továbbképzések szempontjából potenciálisan megszólítható iskolákra vonatkozóan.

Összeállítottuk a „Tartalmi és módszertani újítások a tanítóképzésben módszertani segédanyagok pedagógiai, pszichológiai, tantárgypedagógiai tárgyak oktatásához” című online kiadványt, amely a tanítóképzés lényeges szakmai elemeit mutatja be tanulmányok, tantárgyleírások, tematikák, óravázlatok, órafelvételek, ppt-prezentációk, interaktív-táblás, multimédiás anyagok és eLearning tananyagok révén.

Korszerűsítettük a Gyakorlati képzési útmutatót, és ehhez kapcsolódóan a minősítés egységesítése szándékával elkészítettük az értékelési kritériumrendszert.

Kidolgoztuk a pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak gyakorlatvezető tanító választható tanulmányi területének mintatantervét és képzési programját.

Elkészült a Pedagógiai szupervíziós tréning tematikája is, és egy csoportban kipróbálásra is került - azzal a nem titkolt céllal, hogy lerakjuk egy működőképes rendszer alapjait, hiszen a gyakorlatvezető/mentor kollégáknak szükségük van szakmai és vezetői kompetenciáik tudatosítására és növelésére, saját gyakorlatirányítási tapasztalatainak feldolgozására. Ehhez segít hozzá a tréning személyközi tanulási folyamatban reflektív és interpretatív megközelítés révén.

A projekt során alkalmunk nyílt kollégákkal együttműködni, szakmai konzultációkat folytatni, s rendezvényeink - a szakmai fórum és a workshop - a magunk számára is egyfajta továbbképzési lehetőségnek bizonyultak.

*Pinczésné dr. Palásthy Idikó
intézményi koordinátor*

K1 alprogram: A pedagógusképzés intézményen belüli szervezeti feltételrendszerének kialakítása, továbbfejlesztése

Alprogramvezető: **Dr. Maticsák Sándor**
(maticsak.sandor@arts.unideb.hu)
Debreceni Egyetem BTK
DE Tanárképző Központ
főigazgatója

Vállalt feladatok:

- a Tanárképző Központ továbbfejlesztése;
- nemzetközi pedagógusképző intézményekkel való hatékony együttműködés kialakítása;
- szakmai fórumok szervezése a diszciplináris képzést folytató szervezeti egységekkel a pedagógusképzés szervezéséről;
- a szakmai partnerekkel való kapcsolatok megújítása a pedagógusképzés és -továbbképzés területén;
- kommunikációs tréning szervezése a pedagógusképzésben részt vevők számára;
- a Tanárképzési Központok Fóruma elnevezésű konferenciasorozat elindítása;

- a program keretében végzett pedagógiai kutatások eredményeinek, valamint a külföldi és hazai konferenciák, tanulmányutak tanulságainak bemutatása;
- a program országos komponensei keretében született eredmények megismertetése;
- a gyakorló iskolák és óvodák szervezeti kapcsolódásának fejlesztése, gyakorlatvezető pedagógusainak továbbképzése.

Elkészült produktumok:

- Juhász Judit, Gergelyné Péntes Anita: A Tanárképző Központ belső és külső kommunikációjának szabályozása (tanulmány 2 ív terjedelemben)
- Juhász Judit, Gergelyné Péntes Anita: A gyakorló iskolák szerepének növelése (tanulmány 2 ív terjedelemben)
- A SZAKTÁRNET könyvsorozat köteteinek egységes formátumra szerkesztése (38 kötet)
- Szabó Antal, Vallner Judit: Kompeten-

- ciamátrix magyarázatokkal (tanárképzők feladatai, kompetenciái) (elektronikus anyag)
- Szabó Antal, Vallner Judit: Pályaalkalmassági vizsgálat (elektronikus anyag)
- Szabó Antal, Vallner Judit: Gyakorlati képzési napló (elektronikus anyag)
- Szabó Antal, Vallner Judit: Szakdolgozati útmutató (elektronikus anyag)

Megtartott rendezvények:

- Kerekasztal-beszélgetés a Tanárképzési Központ és a karok közötti együttműködésről (30 résztvevő)
- Tanárképzési Központok Országos Fóruma: Kerekasztal-beszélgetés a közismerteti tanárképzés aktuális kérdéseiről, problémáiról (77 résztvevő)
- Kerekasztal-beszélgetés a gyakorló- és partneriskolák tanárképzésben betöltött szerepéről (32 résztvevő)
- Kerekasztal-beszélgetés a finn tanárképzés aktuális kérdéseiről, problémáiról (21 résztvevő)
- Kerekasztal-beszélgetés a Tanárképzési Központ és a külső intézmények közötti együttműködésről (27 résztvevő)
- Szakmai fórum a pedagógusképzés teljes vertikumáról (50 résztvevő)
- Eredményfórum: az országos komponensekben végzett munkák bemutatása (50 résztvevő)
- Eredményfórum: kutatási eredmények, külföldi tanulmányutak és konferenciák ta-

- pasztalatainak megosztása (50 résztvevő)
- Kommunikációs tréning: az erőszakmentes kommunikáció és beszédtechnika (24 résztvevő)
- Kommunikációs tréning: Meggyőzés- és kérdezőtechnika (26 résztvevő)
- - Kommunikációs tréning: A tanári kommunikáció és az életkori sajátosságok (25 résztvevő)
- Kommunikációs tréning az Arany János Gyakorló Általános Iskolában (20 résztvevő)
- Nyitó rendezvény és sajtótájékoztató (89 résztvevő)
- Pedagógusképzés fórum (200 résztvevő)
- Záró konferencia (100 résztvevő)
- Helyi konferencia – Nyíregyházi Főiskola (58 résztvevő)
- Sajtótájékoztató – Debreceni Református Hittudományi Egyetem (24 résztvevő)

Egyéb eredmények:

- Tanulmányút Kolozsváron (6 résztvevő)
- Tanulmányút Eperjesen és Rózsahegyen (12 résztvevő)
- Tanulmányút Helsinkiben (10 résztvevő)
- Tanulmányút Krakkóban (10 résztvevő)
- Tanulmányút Lendván és Padovában (12 résztvevő)
- Tanulmányút Brüsszelben (4 résztvevő)
- Hazai tudományos konferenciákon (ONK, PÉK, HUCER) való részvétel támogatása (32 fő)
- Nemzetközi konferenciákon való részvétel támogatása (50 fő)

K2 alprogram: A felsőoktatási, köznevelési térség pedagógiai kutató- és szolgáltató feladatait ellátó, a különböző, pedagógusképzést nyújtó felsőoktatási intézményeket koordináló és szakmailag támogató térségi pedagógiai központok továbbfejlődése és hálózatának erősödése

Alprogramvezető: **Dr. Chrappán Magdolna**
(chrappan.magdolna@arts.unideb.hu)
Debreceni Egyetem BTK

Vállalt feladatok:

- aközoktatási-felsőoktatási-intézményfenntartói-továbbképzési-ellenőrzési szervezetek európai modelljeinek áttekintése, adaptációs javaslatok megfogalmazása;
- a regionális együttműködési hálózat lehetséges szereplőinek pontosítása, az együttműködés tematikájának kialakítása;
- szakértői csoportok kialakítása;
- szakértői javaslatok kialakítása;
- disszeminációs workshopok lebonyolítása;
- network-felület kialakítása és tartalmi feltöltése;
- felsőoktatási oktatóknak szóló képzések kidolgozása és lebonyolítása.

Elkészült produktumok:

- Chrappán Magdolna (szerk.): Tanárképzési háromszögek: iskolák, fenntartók és képzők együttműködése. Összehasonlító

ország tanulmányok. (tanulmánykötet, 9 ív terjedelemben)

- Chrappán Magdolna (szerk.): Együttműködés az Észak-alföldi Régióban (tanulmánykötet, 6,5 ív terjedelemben)

Megtartott rendezvények:

- A siker záloga – amerikai-magyar konferencia plenáris előadásokkal és 25 workshopkal (140 résztvevő)
- Változó világ, változó nevelési elképzelések – hogyan hat mindez az óvodai nevelésre? (140 résztvevő)
- Tanulásmódszertani és együttműködési konferencia és workshop (RICOH) (18 résztvevő)

Egyéb eredmények:

- Hazai és nemzetközi konferenciákhoz kapcsolódó publikációk az alprogramban végzett munkákból (16 darab)
- Partneri együttműködés kialakítása nem megvalósító közreműködőkkel és tanárokkal (122 fő)

K3 alprogram: A köznevelési és felsőoktatási intézmények együttműködésének bővítése, összehangolása

Alprogramvezető:

Revákné dr. Markóczi Ibolya
(markoczi.ibolya@science.unideb.hu)
Debreceni Egyetem TTK

Vállalt feladatok:

- a pedagógusképzéssel és pedagógus továbbképzéssel kapcsolatos köznevelési igények, szakmai tapasztalatok és elvárások strukturált gyűjtése és becsatornázása a felsőoktatásba;
- a köznevelési igények, szakmai tapasztalatok és elvárások strukturált gyűjtéséhez és becsatornázásához szükséges módszerek továbbfejlesztése, az adatok strukturált gyűjtése, elemzése és disszeminációja;
- a pedagógusképzés összehangolása a nemzeti felsőoktatási és köznevelési törvény előírásaival;
- tartalomfejlesztés a köznevelési rendszerhez igazodva a pedagógusképzésben;
- pedagógiai, pszichológiai és szakmódszertani modulok és tartalmak kidolgozása, a pedagógus szakvizsgát adó akkreditált képzés megújítása;
- a pedagógus továbbképzések és a levelező tanárképzés pedagógiai, pszichológiai és szakmódszertani tartalmainak korsze-

rűsítése tanulmányok formájában;

- a tanár-, tanító- és óvodapedagógus képzés különböző diszciplínáinak modern tantárgy-pedagógiai eredményei és azok alkalmazása a köznevelésben és a felsőoktatásban;
- a korszerű pedagógiai és pszichológiai tartalmak és irányelvek bemutatása a köznevelési pedagógusok számára képzési anyagokban, oktatófilmekben, továbbképzéseken és workshopokon;
- az általános iskolás tanulók szövegértési, matematikai és természettudományos kompetenciáinak mérése az országos kompetenciamérésből kimaradó évfolyamokban;
- a köznevelés kapcsolat- és együttműködés rendszerére épülő továbbképzések: Családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja tantervi modul továbbfejlesztése;
- a Családi Életre Nevelés képzés kifejlesztése és megtartása;
- az óvodapedagógus alapképzésben új önálló, a köznevelés igényeire épülő modul kidolgozása és bevezetése;
- az óvodapedagógus gyakorlati képzés korszerűsítése: a képzésvezetés megújítása.

Elkészült produktumok:

- Egri Sándor, Mándy Tihamér, Varga Klára: Fizikát tanítók – fizikát tanulók (szakkönyv, 6 ív terjedelemben)
- Balla Éva, Herendiné Kónya Eszter, Paulovits György: A középiskolai matematikatanítás elméleti és gyakorlati kérdései (szakkönyv, 6 ív terjedelemben)
- Revákné Markóczi Ibolya: Természettudományos problémamegoldás kisiskolás korban (szakkönyv, 6 ív terjedelemben)
- Duffek Mihály: Zongora szakmódszertan személyes hangolásban (szakkönyv, 6 ív terjedelemben)
- Tóth Zoltán: Korszerű kémia tantárgypedagógia – híd a pedagógiai kutatás és a kémiaoktatás között (szakkönyv, 6 ív terjedelemben)
- Szabó G. Ferenc: A szövegértés-szövegalkotás pedagógiája (szakkönyv, 6 ív terjedelemben)
- Csépes Ildikó, Fekete Adrienn, Kardos Éva, Kocogh Helga, Mónos Katalin, Sankó Gyula: Challenges of the 21st century: an in-service teacher training course for EFL teachers (A 21. század kihívásai az angol-tanárok számára) (kézikönyv, 5 ív terjedelemben)
- Dobróné Tóth Márta, Futóné Monori Edit, Gőz József, Revákné Markóczi Ibolya: Biológiatechnológia az IKT és IBL világában (kézikönyv, 5 ív terjedelemben)
- Egri Sándor, Mándy Tihamér, Varga Klára: Fizikatanítás változó környezetben (kézikönyv, 5 ív terjedelemben)
- Teperics Károly, Sáriné Gál Erzsébet, Németh Gábor, Sütő László, Homoki Erika: Földrajztanítás – válogatott módszertani fejezetek (kézikönyv, 8 ív terjedelemben)
- Nagy Andrea, Marádi Krisztina, Csernoch Mária: A francia nyelv tanulását/tanítását segítő web-oldalak (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Bihari Nagy Éva, Bartha Elek, Keményfi Róbert: Műveltség és hagyomány. Hon- és népismeret pedagógus továbbképzés

(hon-és népismeret) (kézikönyv, 4 ív terjedelemben)

- Csernoch Mária, Bujdosó Gyöngyi: Algoritmusok és sémák az informatika oktatásában (kézikönyv, 4 ív terjedelemben)
- Bohdaneczky Lászlóné, Sarka Lajos, Tóth Zoltán: Kémiatanárok szakmódszertani továbbképzése (kézikönyv, 8 ív terjedelemben)
- Juhászné Belle Zsuzsanna: Könyvtárpedagógia a gyakorlatban (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Revákné Markóczi Ibolya, Tóth Zoltán: Osztálytermi kutatás (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Czimer Györgyi, Kovács Szilvia, Miklósvölgyi Miklós: Az irodalomtanítás új útjain (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Bényei Rita, Hajas Zsuzsa: Jót s jól. Stratégiák, módszerek, munkaformák a magyar nyelv tanításában (kézikönyv, 4 ív terjedelemben)
- Balla Éva, Herendiné Kónya Eszter, Paulovits György: A középiskolai matematikatanítás időszerű kérdései c. továbbképzés (kézikönyv, 5 ív terjedelemben)
- Gombos Eszter, Csernoch Mária: Interdiszciplinaritás és digitális technikák a német oktatásban (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Buda Mariann: Az iskolai erőszak megelőzése és kezelése (kézikönyv, 5 ív terjedelemben)
- Kovács István, Kovács Istvánné, Óbis Hajnalka: A változó történelemoktatás (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)

- Páskuné Kiss Judit: A pályaeorientáció pszichológiai alapjai (kézikönyv, 5 ív terjedelemben)
- Arany János, Berkesi Sándor, Joób Árpád, Kerekes Rita, Nemes József, Ordasi Péter, Sáriné Szabó Judit, Sárosiné Szabó Márta, Spiegel Marianna, Tamás László, Török Ágnes, Turmezeyné Heller Erika, Vass Irén: Szolfézs- és zeneismeret-tanárok, ének-zene tanárok és karvezetők továbbképzése a Bárdos Szimpóziumhoz csatlakozva (kézikönyv, 7 ív terjedelemben)
- Bocsi Veronika, Deme Tamás, Engler Ágnes, Sipos László, Páskuné Kiss Judit, Veressné Gönczi Ibolya: Párkapcsolat és gyermekvállalás a családi életre nevelésben – 30 órás kurzus tananyaga tanárjelölt hallgatók részére (kézikönyv, 4 ív terjedelemben)
- Tóth László: Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése (kézikönyv, 4 ív terjedelemben)
- Barta Attila, Csűrös Gabriella, Veszprémi Bernadett, Chrappán Magdolna, Kapornai Judit: A közigazgatás-tanügyigazgatás kérdései (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Cs. Nagy Gábor, Szűcs Edit, Pecsenye Éva, Schmidt Anna, Márkus Edina: A nevelési-oktatási intézmények hatékonysága, az integráció kérdései (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Veressné Gönczi Ibolya: Gyermek-és ifjúságvédelem, a hátrányos helyzet-kezelése (kézikönyv, 4 ív terjedelemben)
- Kovácsné Bakosi Éva, Lácza Magdolna, Bocsi Veronika, Pálfi Sándor, Vargáné Nagy Anikó: Családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja (kézikönyv, 7 ív terjedelemben)
- Kovácsné Bakosi Éva, Bujdosóné Papp Andrea, Fazekas Jánosné, Lenkey-Tóth Péter, Olvasztóné Balogh Zsuzsanna, Pálfi Sándor, Szilágyi Barna, Tamásiné Dsupin Borbála, Vargáné Nagy Anikó: A gyakorlatvezetés módszertani kézikönyve (kézikönyv, 5 ív terjedelemben)
- Ferencziné Ács Ildikó, Pintér-Keresztes Ildikó: Pótvonalak. Adalékok az ének-zene tanításához (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Gaul Emil, Havasi Tamás, Orosz Csaba: A fiatalok digitális képi világa (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)

- Márton Sára: A pedagógiai folyamatokra vonatkozó tanári reflexiók fejlesztése kiscsoportok együttműködésében (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Vassné Figula Erika: Stressz- és konfliktuskezelés (kézikönyv, 6 ív terjedelemben)
- Csépes Ildikó, Horváth Andrea, Nagy Andrea, Trippó Sándor: Tanulmányok a Debreceni Egyetem levelező és részismereti nyelvtanári képzésének megújításához (tanulmánykötet, 4 ív terjedelemben)
- Balla Éva, Bujdosó Gyöngyi, Csernoch Mária, Dobróné Tóth Márta, Egri Sándor, Herendiné Kónya Eszter, Mándy Tihamér, Paulovits György, Revákné Markóczi Ibolya, Sarka Lajos, Teperics Károly, Tóth Zoltán, Varga Klára: Tanulmányok a levelező és részismereti tanárképzés tantárgypedagógiai tartalmi megújításáért – természettudományok (tanulmánykötet, 7 ív terjedelemben)
- Bihari Nagy Éva, Buda Mariann, Hajas Zsuzsa, Juhászné Belle Zsuzsa, Sápiné Bényei Rita, Óbis Hajnalka, Páskuné Kiss Judit, Vassné Figula Erika, Márton Sára: Tanulmányok a levelező és részismereti tanárképzés tantárgypedagógiai tartalmi megújításáért – bölcsész tudományok (tanulmánykötet, 6 ív terjedelemben)
- Bíró István, Pintér-Keresztes Ildikó, Ferencziné Ács Ildikó, Török Ágnes, Váradi Judit, Havasi Tamás, Orosz Csaba, Gaul Emil: Tanulmányok a levelező és részismereti tanárképzés tantárgypedagógiai tartalmi megújításáért – ének-zene, zenepedagógia, rajz – és vizuális kultúra (tanulmánykötet, 8 ív terjedelemben)
- Demeter Józsefné, Tóth Györgyné, Rácz Judit, McIntoshné Buday Andrea, Bikszády István: Tanulói képességek, készségek és jártasságok mérése az általános iskolai természettudományos tantárgyak oktatásához kapcsolódóan (tanulmány, 2 ív terjedelemben)

- Fazekas Jánosné, Bujdosó Papp Andrea, Balogh Beáta: Gyakorlati képzési útmutató (tanulmány, 2 ív terjedelemben)
- Pucskó József: A testnevelés és sport, valamint más műveltségterületek tananyagának kapcsolódási pontjai (tanulmány, 1 ív terjedelemben)
- Köznevelési szakok tanárképzési helyzet-elemzése (17 tanulmány, 17 ív terjedelemben)
- Tartalmi és módszertani újítások a tanítóképzésben (online segédanyag-gyűjtemény, 15,5 ív terjedelemben)
- Bujdosó Gyöngyi: Automatizmusok, sablonok és sémák a szerkesztésben (oktatófilm, 30 perc)
- Csernoch Mária: Sprego programozás (oktatófilm, 30 perc)
- Egri Sándor: Oktatási módszerek – fizika (oktatófilm, 48 perc)
- Fekete Adrienn: Az interkulturális kompetencia angol nyelvi órán történő fejlesztése: Forrásanyag gyűjtemény angoltanárok számára (oktatófilm, 40 perc)
- Sápiné Bényei Rita, Hajas Zsuzsa: Kommunikáció-tanítási órarészletek (oktatófilm, 45 perc)
- Olvasztóné Balogh Zsuzsa, Balogh Beáta: Minél többet a szabad levegőn! (oktatófilm, 33 perc)
- Bíró István: A népzenei harmonizálás alapjai (oktatófilm, 13 perc)
- Havasi Tamás, Orosz Csaba: Fiatalok digitális képi világa (oktatófilm, 17 perc)
- Tamásiné Dsupin Borbála: Zenetörténeti hangzó anyag (hanganyag, 30 perc)

- Kovácsné Bakosi Éva, Lácza Magdolna, Bocsi Veronika, Pálfi Sándor, Vargáné Nagy Anikó: Családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja - új tantervi modul (tantervi modul, 2 ív terjedelemben)
- Kovácsné Bakosi Éva, Balogh Beáta, Bujdosó Papp Andrea, Fazekas Jánosné, Lácza Magdolna, Molnár Balázs, Pálfi Sándor, Vargáné Nagy Anikó: Kérelem mentorpedagógus pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak indítására (6 ív terjedelemben)
- Akkreditációs kérelem benyújtása: angol, biológia, kémia, fizika, földrajz, matematika, informatika, hon- és népismeret, pedagógia, pszichológia 30 órás akkreditált tantárgypedagógiai tanártovábbképzések indítására a Debreceni Egyetemen (10 darab)

Megtartott rendezvények:

- Játékkal a világ körül Nemzetközi Konferencia (GyFK) (nemzetközi konferencia, 105 résztvevő)
- Szakmódszertani konferencia (NyF) (helyi konferencia, 58 résztvevő)
- Challenges of the 21st century: an in-service teacher training course for EFL teachers (A 21. század kihívásai az angoltanárok számára) (továbbképzés, 20 résztvevő)
- Biológiatechnológia az IKT és IBL világában (továbbképzés, 17 résztvevő)
- Fizikatanítás változó környezetben (továbbképzés, 14 résztvevő)
- Földrajzoktatás – válogatott módszertani

- fejezetek (2 továbbképzés, több mint 18 résztvevő)
- A francia nyelv tanulását/tanítását segítő web-oldalak (továbbképzés, 10 résztvevő)
- Műveltség és hagyomány. Hon- és népismeret pedagógus továbbképzés (továbbképzés, 5 résztvevő)
- Algoritmusok és sémák az informatika oktatásában (2 továbbképzés, több mint 10 résztvevő)
- Kémiatechnológiai módszertani továbbképzése (2 továbbképzés, 60 résztvevő)
- Könyvtárpedagógia a gyakorlatban (továbbképzés, 11 résztvevő)
- Osztálytermi kutatás (2 továbbképzés, 49 résztvevő)
- Az irodalomtanítás új útjain... (továbbképzés, 22 résztvevő)
- Jót s jól. Stratégiák, módszerek, munkaformák a magyar nyelv tanításában (2 továbbképzés, több mint 43 résztvevő)
- A középiskolai matematikatanítás időszzerű kérdései (továbbképzés, 33 résztvevő)
- Interdiszciplinaritás és digitális technikák a német oktatásban (továbbképzés, 23 résztvevő)
- Az iskolai erőszak megelőzése és kezelése (továbbképzés, 22 résztvevő)
- A változó történelemoktatás (továbbképzés, 40 résztvevő)
- A pályorientáció pszichológiai alapjai (továbbképzés)
- A tanárképzés ének-zene diszciplínájának modern tantárgypedagógiai eredményei és azok alkalmazása a közoktatásban és a felsőoktatásban (továbbképzés, 24 résztvevő)
- Fiatalok digitális képi világa (továbbképzés, 18 résztvevő)
- A pedagógiai folyamatokra vonatkozó tanári reflexiók fejlesztése kiscsoportok együttműködésében (továbbképzés, 16 résztvevő)
- Stressz és konfliktuskezelés együttműködésében (továbbképzés, 17 résztvevő)

- Családi életre nevelés (akkreditált továbbképzés, 34 résztvevő)
- Szolfézs- és zeneismeret-tanárok, énekzene tanárok és karvezetők továbbképzése a Bárdos Szimpóziumhoz csatlakozva (akkreditált továbbképzés, 36 résztvevő)
- A kommunikatív nyelvtanítás új lehetőségei internet és okostábla felhasználásával (workshop, 21 résztvevő)
- Élményszerűbb biológiaoktatás és tanulás (workshop, 39 résztvevő)
- Fizikatanítás a digitális korszakban (workshop, 21 résztvevő)
- Modern földrajzoktatás a gyakorlatban (workshop, 23 résztvevő)
- Szövegkompetencia-fejlesztés a francia nyelvórán (workshop, 10 résztvevő)
- Kultúra–Örökség–Hagyomány (workshop, 37 résztvevő)
- Számítógépes gondolkodás fejlesztése az informatika modern eszközeivel (workshop, 20 résztvevő)
- Élményszerűbb kémiaoktatás és –tanulás (workshop, 32 résztvevő)
- A könyvtárhasználaton oktatásában: A könyvtáros tanárok önfejlesztési lehetőségei (workshop, 22 résztvevő)
- A kooperatív és drámapedagógiai módszerek alkalmazása a latin nyelv oktatásában (workshop, 11 résztvevő)
- Az irodalomtanítás új útjain... (workshop, 21 résztvevő)
- Szöveg az anyanyelvi órán (workshop, 15 résztvevő)
- Tradicionális és újszerű módszerek a matematika órákon (workshop, 21 résztvevő)
- DaF-Portal: Online Fórum kialakítása némettanároknak (workshop, 18 résztvevő)
- Közösségfejlesztés. agressziókezelés a hátrányos helyzetű tanulók nevelésében (workshop, 36 résztvevő)
- A személyiségfejlesztés helye a komplex tehetséggondozó programban (workshop, 17 résztvevő)
- Új tanterv, új könyvek, új módszerek. A történelemtanítás változásai (workshop, 19 résztvevő)
- Hogyan legyünk reflektív pedagógusok/tanárok? (workshop, 12 résztvevő)
- Erőszak az iskolában (workshop, 17 résztvevő)
- Jó gyakorlatokat bemutató és megvitató workshop (művészetek) (workshop, 24 résztvevő)
- A felső- és közoktatás együttműködése (workshop, 14 résztvevő)
- Tartalmi és módszertani újítások a tanítóképzésben (workshop, 43 résztvevő)
- Hallgatói gyakorlatok tapasztalatomegosztó workshopsorozata (2 workshop, 12 résztvevő)
- Tantárgycsoportok workshopja (27 résztvevő)
- Vezetőpedagógusok tapasztalatai a gyakorlati képzéssel kapcsolatban (2 workshop, 23 résztvevő)

K4 alprogram: A felsőoktatási pedagógusképzésben részt vevő köznevelési pedagógusok továbbképzéséhez kapcsolódó fejlesztések

Alprogramvezető: Veressné dr. Gönczi Ibolya
(gonczi.ibolya@arts.unideb.hu)
Debreceni Egyetem BTK

Vállalt feladatok:

- kézikönyvek kidolgozása vezetőtanárok, mentortanárok és egyetemi szaktanácsadók számára;
- feladatgyűjtemény összeállítása az összefüggő gyakorlatot teljesítő hallgatók számára;
- kritériumrendszer kidolgozása a hallgatói tevékenység- és feladatrendszer értékeléséhez;
- oktatófilmek készítése a mentori tevékenység segítéséhez;
- a hallgatói portfóliók elemzése, hangsúlyozottan az önreflexióra;
- a mentortanár szakvizsgás továbbképzés fejlesztése;
- a mentor továbbképzési szak átdolgozása tanítók számára;
- óvodai gyakorlatvezető és óvodapedagógus-mentor továbbképzések programjának kidolgozása;
- szupervíziós rendszer kidolgozása és működtetése vezető- és mentortanárok, felsőoktatási szaktanácsadók és szakmódszertanos oktatók számára;
- szakmai fórumok létrehozása és működtetése az összefüggő gyakorlatot teljesítő hallgatók, mentorok, vezetőtanárok, szakmódszertanos és kísérő szemináriumot vezető oktatók részvételével;
- felsőoktatási szakmai együttműködések erősítő konferenciasorozat létrehozása.

Elkészült produktumok:

- Gombos Eszter, Németiné Vígvári Edit: Kézikönyv vezetőtanárok számára (kézikönyv, 2,9 ív terjedelemben)

- Nagy Mariann, Dr. Vargáné Csátary Tünde: Kézikönyv mentortanárok számára (kézikönyv, 5,9 ív terjedelemben)
- Koi Balázs, Bartha Jánosné, Csontos Zoltánné, Bujdosóné Papp Andrea, Fazekas Jánosné, Olvasztóné Balogh Zsuzsa, Pálfi Sándor, Tamásiné Dzsupsin Borbála, Vargáné Nagy Anikó: Kézikönyv az óvodapedagógus és a tanító(képzős) mentorok számára (kézikönyv, 10 ív terjedelemben)
- Brezsnayánszky László, Revákné Markóczi Ibolya, Veressné Gönczi Ibolya: Kézikönyv az egyetemi szaktanácsadók számára (kézikönyv, 4,5 ív terjedelemben)
- Buda András: A portfólió készítés tapasztalatai a Debreceni Egyetemen (tanulmány, 0,9 ív terjedelemben)
- Veressné Gönczi Ibolya (szerk.): Feladatgyűjtemény és kritériumrendszer a pedagógusképzésben résztvevő hallgatóknak az összefüggő féléves gyakorlat teljesítéséhez (oktatási segédanyag, 7,9 ív terjedelemben)
- Bujdosóné Papp Andrea: Hát te ki vagy? Verses, mesés útkeresés, önismeret, képességfejlesztés (oktatófilm, 30 perces)
- Lenkey-Tóth Péter: Az óvoda környezetkultúrája (oktatófilm, 30 perces)
- Fazekas Jánosné, Olvasztóné Balogh Zsuzsa: Mozgástanulás segítséggel (oktatófilm, 30 perces)
- Vargáné Nagy Anikó: Együttműködés a családdal (oktatófilm, 30 perces)

- Pálfi Sándor: Munka az óvodai életben (oktatófilm, 30 perces)
- Buglyó Roland, Sinayné Tar Judit: Tehetséggondozás –fejlesztés a Balásházyban (oktatófilm, 30 perces)
- Koi Viktória, Ásztai Csaba, Buglyó-Kósik Anikó, Nagyné Bíró Edit, Kovács Árpádné, Dr. Cserpák Ferencné, Soltész Adrienn, Bikesicsné Ország Katalin, Dr. Fazakasné Kaló Klára: A Balásházy diákönkormányzatának szervezete és működése (oktatófilm, 30 perces)
- Koi Viktória, Ásztai Csaba, Buglyó-Kósik Anikó, Nagyné Bíró Edit, Kovács Árpádné, Dr. Cserpák Ferencné, Soltész Adrienn, Bikesicsné Ország Katalin, Dr. Fazakasné Kaló Klára: Iskolai műsorok a Balásházyban (oktatófilm, 30 perces)
- Posta László, Magyaré Csibi Gabriella: A Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium bemutatása (oktatófilm, 30 perces)
- Baloghné Fancsali Ildikó, Józszai Zoltán: Az „arany” diákönkormányzatának működése (oktatófilm, 30 perces)
- Kiss Klára, Józszai Zoltán: „Másság” (oktatófilm, 30 perces)
- Nagy Gizella, Denichné Hajdú Tímea: „Messziről jöttem” (oktatófilm, 30 perces)
- Szilágyi Zsuzsa, Orosz Aurélia: DMJV Családsegítő és Gyermekjóléti Központ bemutatása (oktatófilm, 30 perces)
- Óri Józsefné: A Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet szakmai munkájának bemutatása (oktatófilm, 30 perces)
- Csépes Ildikó, Mónos Katalin: Tehetséggondozás és autonóm nyelvtanulás (oktatófilm, 30 perces)
- Fenyő Imre, Veressné Gönczi Ibolya: Bemutatkozás a Debreceni Egyetem Pedagógia Tanszéke (promóciós film, 5 perces)
- Gyakorlatvezető, mentorpedagógus az iskoláskor előtti nevelés és gondozás intézményeiben szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak kidolgozása (továbbképzési

- program, 1,6 ív terjedelemben)
- Buda András: IKT-használat lehetőségei az iskolában (tananyagfejlesztés, 1,7 ív terjedelemben)
- Varga Éva: Konfliktus- és agressziókezelés a tanári/mentori munkában I. (tananyagfejlesztés, 3,8 ív terjedelemben)
- Óri Józsefné, Páskuné Kiss Judit, Chrappán Magdolna, Veressné Gönczi Ibolya: Konfliktus- és agressziókezelés a tanári/mentori munkában II. (tananyagfejlesztés, 4 ív terjedelemben)

Megtartott rendezvények:

- Szakmai fórum: kapcsolatépítés, együttműködés (15 résztvevő)
- Szakmai fórum: A gyermekközpontúság távlatai az óvodai nevelésben (25 résztvevő)
- Szakmai fórum a DE Gyermeknevelési és Felnőttképzési Karán (30 résztvevő)
- Szakmai fórum: Együtt a boxutcában (50 résztvevő)
- Szakmai fórum: Iskolapadból a katedrára (60 résztvevő)
- Szakmai fórum: Képzés és gyakorlat (DRHE, 40 résztvevő)
- Pedagógiai szupervíziós tréning (DRHE, 14 résztvevő)
- Szupervíziós tréning (20 résztvevő)

K5 alprogram: A humánfejlesztés keretén belül a kutatótanár- képzés doktori rendszerű képzésének előkészítése. A pedagógusok kutatás iránti elkötelezettségének támogatása, segítése

Alprogramvezető: Prof. Dr. Pusztai Gabriella
(pusztai.gabriella@arts.unideb.hu)
Debreceni Egyetem BTK

Elkészült produktumok:

- Pusztai Gabriella, Morvai Laura (szerk.): Pályamodell (tanulmánykötet, 21 ív terjedelemben)
  - Pusztai Gabriella, Ceglédi Tímea (szerk.): Szakmai szocializáció a felsőoktatásban (tanulmánykötet, 24 ív terjedelemben)
  - Pusztai Gabriella, Ceglédi Tímea (szerk.): Professional calling in higher education (tanulmánykötet, 13 ív terjedelemben)
  - Pusztai Gabriella, Engler Ágnes, Markóczi Ibolya (szerk.): Development of Teacher Calling in Hogher Education (tanulmánykötet, 10,5 ív terjedelemben)
  - Pusztai Gabriella (szerk.): Pedagógusjelöltek oktatásszociológiai vizsgálata I. (tanulmányok, 4 ív terjedelemben)
  - Pusztai Gabriella (szerk.): Pedagógusje-
- az intézmény és az intézményben folyó kutatások nemzetközi elismertségét szolgáló fejlesztések, szakmai tapasztalatcsere támogatása;
  - pedagógusképzési szakkollégium létrehozása, működtetése;
  - pedagógusok továbbképzési igényeinek felmérése, elemzése;
  - a pedagógusok kutatási közreműködésre való felkészítése;
  - példás pedagóguspályák archívum létrehozása;
  - a TECERN network bővítése.

Debreceni Egyetem

www.unideb.hu

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

www.drhe.hu

Nyíregyházi Főiskola

www.nyf.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE